

Likumprojekta „Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2016., 2017. un 2018.gadam” sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums (anotācija)

I. Tiesību akta projekta izstrādes nepieciešamība		
1.	Pamatojums	<p>Saskaņā ar Likuma par budžetu un finanšu vadību (turpmāk – LBFV) 16.² panta pirmajā daļā noteikto finanšu ministrs nodrošina, ka katru gadu tiek izstrādāts vidēja termiņa budžeta ietvara likuma projekts nākamajiem trim saimnieciskajiem gadiem, un iesniedz to Ministru kabinetam (turpmāk – MK) saskaņā ar vidēja termiņa budžeta ietvara likuma projekta un gadskārtējā valsts budžeta likuma projekta izstrādes un iesniegšanas grafiku.</p> <p>Savukārt saskaņā ar LBFV 16.² panta desmitajā daļā noteikto MK vidēja termiņa budžeta ietvara likuma projektu trim turpmākajiem gadiem iesniedz Saeimai līdz kārtējā gada 15.maijam.</p> <p>Atbilstoši LBFV Pārejas noteikumu 67.punktam 2013., 2014. un 2015.gadā MK iesniedz Saeimai vidēja termiņa budžeta ietvara likuma projektu kopā ar gadskārtējo valsts budžeta likuma projektu (budžeta likumprojekta paketē).</p> <p>Likumprojekta "Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2016., 2017. un 2018.gadam" (turpmāk – VTBIL) iesniegšanu nosaka MK 2015.gada 16.marta rīkojums Nr.124 "<i>Par likumprojekta "Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2016., 2017. un 2018.gadam" un likumprojekta "Par valsts budžetu 2016.gadam" sagatavošanas grafiku"</i>", kas paredz VTBIL un iesniegšanu Saeimā š.g. 30.septembrī.</p> <p>Saskaņā ar Fiskālās disciplīnas likuma (turpmāk – FDL) 5. panta piekto daļu likumprojektam tiek pievienota fiskālo risku deklarācija un Fiskālās disciplīnas padomes sagatavotais fiskālās disciplīnas uzraudzības ziņojums.</p>
2.	Pašreizējā situācija un problēmas, kuru risināšanai tiesību akta projekts izstrādāts, tiesiskā regulējuma mērķis un būtība	<p>Atbilstoši LBFV noteiktajam vidēja termiņa valsts budžeta plānošana ir process, kurā tiek noteikti pieejamie resursi vidējam termiņam un nodrošināta šo resursu izlietošana atbilstoši valdības noteiktajām prioritātēm. Vidēja termiņa budžeta plānošana paredz noteikt valsts budžeta likumu vienam gadam un maksimāli pieļaujamo izdevumu kopapjomu turpmākajiem diviem gadiem.</p> <p>VTBIL tiek sasaistīts ar attīstības plānošanas dokumentiem, tādējādi nodrošinot pieejamo resursu sasaisti ar valdības politikas prioritātēm vidējā termiņā.</p> <p>2013. gada 6. martā spēkā stājās FDL, kurā ir definēti būtiskākie fiskālās politikas principi un fiskālie nosacījumi atbildīgas un pārdomātas fiskālās politikas realizēšanai un kura pamatā ir nosacījums par ekonomiskajā ciklā sabalansētu vispārējās valdības budžetu un kā galvenais instruments fiskālās disciplīnas ievērošanā ir paredzēts VTBIL, ko sagatavo turpmāko trīs gadu periodam. Tādējādi FDL nodrošina, ka, VTBIL un gadskārtējais valsts budžeta likums 2016. gadam tiek izstrādāts atbilstoši FDL nosacījumiem, t.sk. pārejas periodā paredzētos izņēmuma gadījumus. Izstrādājot VTBIL katram likuma perioda gadam iekļaujami dati un informācija atbilstoši FDL 5. panta trešajai un ceturtajai daļai, kā arī</p>

		<p>LBFV16.² panta otrajā daļā noteiktai informācijai.</p> <p>Šis ir trešais vidēja termiņa budžeta ietvara likums, kas tiek izstrādāts saskaņā ar FDL noteiktajiem nosacījumiem.</p> <p>Saskaņā ar FDL 5. panta piekto daļu likumprojektam tiek pievienots:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Fiskālās disciplīnas padomes sagatavotais fiskālās disciplīnas uzraudzības ziņojums, ko Fiskālās disciplīnas padome ar 2015.gada 25.septembra vēstuli Nr.1-02/692 nosūtīja Latvijas Republikas 12. Saeimas priekšsēdētājam Inārai Mūrniecei, Ministru kabineta priekšsēdētājam Laimdotai Straujumai un finanšu ministram Jānim Reiram; ▪ fiskālo risku deklarācija, kas tika izskatīta MK šī gada augustā un pieņemta zināšanai, nolemjot precizēt fiskālā nodrošinājuma rezerves apmēru 2016.gadam, to samazinot, lai nodrošinātu aizsardzības finansējuma nepieciešamo pieaugumu (MK š.g. 25.augustā (prot. Nr.41, 46.§), (fiskālā nodrošinājuma rezerve tika precizēta MK š.g. 27.augusta sēdē (prot. Nr.42, 3§,19.punkts)) un kuru saskaņā ar FDL 16.panta ceturto daļu, kas paredz, ka fiskālo risku deklarāciju apstiprina MK, MK protokola lēmuma projekts paredz apstiprināt kopā ar VTBIL pieņemšanu. <p>Nemot vērā, ka pēc minētā fiskālā nodrošinājuma rezerves samazinājuma tā apjoms ir tik zems, ka rezerve nekalpo savam mērķim, tā ir iekļauta budžeta programmā “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem”.</p> <p>Līdzīgi, kā iepriekšējos VTBIL, arī šajā likuma projektā ir ietverti panti, kas nav paredzēti Fiskālās disciplīnas likumā vai Likumā par budžetu un finanšu vadību, bet fiksē būtiskus fiskālus lēmumus vidējam termiņam.</p> <p>VTBIL iekļauts nosacījums, ka iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumu sadalījums starp pašvaldību budžetiem un valsts budžetu 2016., 2017. un 2018. gadā attiecīgi ir 80 procentu un 20 procentu apmērā, kā arī ir iekļauts pants, kas nosaka turpmākajiem 3 gadiem ikgadējo pašvaldību kopējais aizņēmumu pieļaujamo palielinājumu.</p> <p>VTBIL ir iekļauts pants, kas nosaka valsts sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta izdevumu palielinājumu 2016., 2017. un 2018.gados, kas saistīts ar pensiju pārrēķināšanu saistībā ar negatīvajiem kapitāla indeksiem, fiksējot periodus par kuriem tiek veikts pārrēķins 2016., 2017. un 2018. gados.</p> <p>Tāpat ir iekļauti panti, kas saistīti ar elektroenerģijas lietotāju atbalstu un kas nodrošina, ka šī atbalsta shēma ir fiskāli neitrāla. Regulējums fiksē plānotās kopējās valsts budžetā iemaksājamās AS “Latvernergo” dividendes, saskaņā ar kurām ir plānots VTBIL ieņēmumi un to dividenžu apjoma daļu, kuru paredzēts novirzīt elektroenerģijas lietotāju atbalstam, kā papildus finansējumu tam, kas tiks saņemts no subsidētā elektroenerģijas nodokļa. Regulējums paredz rīcību tai gadījumā, kad AS “Latvernergo” peļņa ir zemāka, ka plānots, nosakot, ka tādā gadījumā ir attiecīgi jāpalielina subsidētās elektroenerģijas nodoklis, lai nodrošinātu šī atbalsta mehānisma fiskālo neitralitāti.</p> <p>Nemot vērā, Koalīcijas partneru darba grupas par Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda jautājumiem lēmumu uzdot Vides</p>
--	--	--

		aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai līdz 2015.gada 12.oktobrim iesniegt MK rīkojuma projektu "Par integrēto teritoriālo investīciju specifisko atbalsta mērķu finansējuma kopējo apjomu katram nacionālās nozīmes attīstības centram un kopējiem rezultatīvajiem rādītājiem nacionālās nozīmes attīstības centru grupai", tajā atļaujot nacionālās nozīmes attīstības centriem uzņemties virssaistības 53 000 000 EUR apmērā un šī lēmuma radīto negatīvo ietekmi uz vispārējās valdības budžeta bilanci, ja tāds rodas, kompensēt pēc 2018.gada vidusposma izvērtējuma, veicot pārdales darbības programmā, VTIBL ir iekļauts attiecīgs pants, kas paredz šādu kompensāciju.
3.	Projekta izstrādē iesaistītās institūcijas	<p>VTIBL izstrādē iesaistītas visas ministrijas un citas centrālās valsts iestādes, sagatavojot savus budžeta pieprasījumus.</p> <p>Lai nodrošinātu LBFV MK doto uzdevumu izpildi attiecībā uz neatkarīgo institūciju viedokļa uzklauššanu, kā arī šā viedokļa un MK lēmuma pamatojuma iekļaušanu MK sēdes protokollēmumā, lemjot par attiecīgo iestāžu budžeta projektiem, neatkarīgo institūciju pārstāvji tika uzaicināti piedalīties visās MK sēdēs, kurās tika izskatīti attiecīgie jautājumi. Līdz ar to Valsts prezidenta kancelejas, Augstākās tiesas, Satversmes tiesas, Tieslietu padomes, Valsts kontroles, Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes, Tiesībsarga biroja, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas un Ģenerālprokuratūras pārstāvjiem bija dota iespēja MK sēdē paust savu viedokli.</p> <p>Detalizētāka informācija ir iekļauta likumprojekta „Par valsts budžetu 2016.gadam” sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojuma (anotācija) I sadaļas 3. punktā.</p>
4.	Cita informācija	Nav

II. Tiesību akta projekta ietekme uz sabiedrību		
1.	Sabiedrības mērķgrupa, kuras tiesiskais regulējums ietekmē vai varētu ietekmēt	Sabiedrības grupas, kas tieši vai pastarpināti saņem finansējumu no valsts budžeta, veic obligātos maksājumus budžetā saskaņā ar likumdošanā noteikto, kā arī tieši vai pastarpināti var ietekmēt lielāko daļu sabiedrības.
2.	Tiesiskā regulējuma finansiālā ietekme uz tautsaimniecību un administratīvo slogu	Likumprojekts nodrošina atbilstošas valsts fiskālās politikas īstenošanu un izdevumus atbilstoši reālajai sociāli ekonomiskajai situācijai valstī un pasaulē.
3.	Administratīvo izmaksu monetārs novērtējums	Projekts šo jomu neskar
4.	Cita informācija	Nav

III. Tiesību akta projekta ietekme uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem					
Rādītāji	2015. gads*		Turpmākie trīs gadi (euro)*		
	Saskaņā ar likumu „Par valsts budžetu 2015.gadam” (euro)	2016.gada budžeta projekts pret 2015.gada plānu – izmaiņas (euro)	2016	2017	2018
			budžeta projekts	budžeta projekts	budžeta projekts
1	2	3	4	5	6
1. Budžeta ieņēmumi:	7 253 942 233	+114 215 533	7 368 157 766	7 838 312 358	8 673 603 523
1.1. valsts pamatbudžets, tai skaitā ieņēmumi no maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi (bruto)	5 154 045 714	+92 643 981	5 246 689 695	5 553 045 762	6 220 589 926
1.2. valsts speciālais budžets (bruto)	2 309 898 274	+4 293 161	2 314 191 435	2 471 277 735	2 632 750 835
1.3. pašvaldību budžets					
2. Budžeta izdevumi:	7 471 315 445	+183 192 713	7 654 508 158	8 154 982 281	8 424 525 036
2.1. valsts pamatbudžets (bruto)	5 534 284 900	+82 739 157	5 617 024 057	6 025 479 900	6 162 290 358
2.2. valsts speciālais budžets (bruto)	2 147 032 300	+83 175 165	2 230 207 465	2 315 513 520	2 441 971 916
2.3. pašvaldību budžets					
3. Finansiālā ietekme:	-217 373 212	-68 977 180	-286 350 392	-316 669 923	249 078 487
3.1. valsts pamatbudžets	-380 239 186	+9 904 824	-370 334 362	-472 434 138	58 299 568
3.2. speciālais budžets	162 865 974	-78 882 004	83 983 970	155 764 215	190 778 919
3.3. pašvaldību budžets					

4. Finanšu līdzekļi papildu izdevumu finansēšanai (kompensējošu izdevumu samazinājumu norāda ar "+" zīmi)	X				
5. Precizēta finansiālā ietekme:	X				
5.1. valsts pamatbudžets					
5.2. speciālais budžets					
5.3. pašvaldību budžets					
6. Detalizēts ieņēmumu un izdevumu aprēķins (ja nepieciešams, detalizētu ieņēmumu un izdevumu aprēķinu var pievienot anotācijas pielikumā):					
6.1. detalizēts ieņēmumu aprēķins					
6.2. detalizēts izdevumu aprēķins					
7. Cita informācija	* 2.ailē parādīti likumā „Par valsts budžetu 2015.gadam” apstiprinātie dati, 3.ailē parādītas izmaiņas – 2016.gada budžeta projekts pret 2015.gada plānu, 4. – 6.ailē – 2016. – 2018. gada budžeta projekts.				

IV. Tiesību akta projekta ietekme uz spēkā esošo tiesību normu sistēmu

1.	Nepieciešamie saistītie tiesību aktu projekti	Likumprojektu “Par valsts budžetu 2016.gadam” saskaņā ar LBFV Pārejas noteikumu 67. punktu 2013., 2014. un 2015. gadā MK iesniedz Saeimai vidēja termiņa budžeta ietvara likuma projektu kopā ar gadskārtējo valsts budžeta likuma projektu (budžeta likumprojektu paketē).
2.	Atbildīgā institūcija	Finanšu ministrija
3.	Cita informācija	Nav

V. Tiesību akta projekta atbilstība Latvijas Republikas starptautiskajām saistībām
Projekts šo jomu neskar.

VI. Sabiedrības līdzdalība un šīs līdzdalības rezultāti		
1.	Plānotās sabiedrības līdzdalības un komunikācijas aktivitātes saistībā ar projektu	Ar masu mediju starpniecību sabiedrība informēta par VTBIL izstrādes gaitu, svarīgākajiem prognozējamiem makroekonomiskajiem un fiskālajiem rādītājiem.
2.	Sabiedrības līdzdalība projekta izstrādē	Projekts šo jomu neskar.
3.	Sabiedrības līdzdalības rezultāti	Projekts šo jomu neskar.
4.	Cita informācija	Nav.

VII. Tiesību akta projekta izpildes nodrošināšana un tās ietekme uz institūcijām		
1.	Projekta izpildē iesaistītās institūcijas	Institūcijas, kas tieši vai pastarpināti saņem finansējumu no valsts budžeta, kā arī veic obligātos maksājumus budžetā saskaņā ar likumdošanā noteikto.
2.	Projekta izpildes ietekme uz pārvaldes funkcijām un institucionālo struktūru. Jaunu institūciju izveide, esošu institūciju likvidācija vai reorganizācija, to ietekme uz institūcijas cilvēkresursiem	Projekts šo jomu neskar.
3.	Cita informācija	VTBIL tiks publicēts Latvijas Vēstnesī, kā arī pēc izsludināšanas tas tiks ievietots Finanšu ministrijas interneta vietnē.

Finanšu ministrs

J.Reirs